

nødvendig. Der kunde ganske vist ved Forhandlingens Begyndelse været begjært delt Afstemning i den Retning, men den er ikke begjært, og jeg tror som sagt heller ikke, at den er nødvendig.

Ordføreren: Naar Formanden ikke finder det nødvendigt, har jeg ikke Noget at sige. — Vi gaa nu over til det Afsnit, der omhandler Skolelærerembedernes Besættelse og Lønning. Under Udvalgets Forslag Nr. 10 § a. vil De finde Indholdet af Lovudkastets § 6, kun saaledes ændret, at medens det der hedder, at Almue-skolen i det Mindste bør have een fast Lærer, foreslaas dette nu udtrykt saaledes, at mindst Halvdelen af Lærerne ved Kjøbstadernes Kommuneskoler skal være fast ansat, og at der ved hver Kommuneskole paa Landet, i hvilken Lovens Bestemmelse kommer til fuld Udførelse, ligeledes skal være mindst een fast Lærer. — I § b vil det høje Thing finde gjengivet Lovforslagets § 20, der handler om Besættelsen af Skolelærerembeder. Det er der foreslaaet, at Treogtyveaarsalderen og mindst 3 Aars Tjeneste i Skolevæsenet skal forlanges som Betingelse for fast Ansættelse i et Skolelærerembede. Udvalgets Flertal foreslaar at tilføie, at foruden Skolelærer- eller Skolelærerindeergamen eller theologisk Embedsexamen, hvad der jo stemmer med den tidligere Lovgivning, skal der forlanges Treogtyveaars Alder og mindst 3 Aars Tjeneste, saaledes, at disse tre Aars Tjeneste skal være udført enten ved en offentlig eller en under Tilsyn staaende privat Skole, og at der skal foreligge gode Vidnesbyrd. I samme Lovudkastets § 20 er det foreslaaet, at til de bedrøede Embeder bør Lærere, der i 10 til 25 Aar have virket med Iver og Dygtighed i Skolevæsenets Tjeneste, have fortrinlig Afgang. Disse Udtryk forekomme Udvalgets Flertal at være vel ubestemte og en Tjenestetid af 25 Aar før Befordring synes ogsaa at være lovlig lang. Udvalget foreslaar i Stedet derfor at inddele Lærerembederne efter deres Reguleringsnummer i 3 Klasser, hvoraf 3die Klasse altsaa indbefatter de bedst Lønnede Embeder, som man vil se nedenunder i § c., de, hvis Reguleringsnummer er over 1500 Kr., og Udvalget drifter sig ikke til at foreslaa mere end en Tjenestetid af 5 Aar i et Embede af lavere Klasse som Betingelse for Afgang til disse Embeder. Allerede denne Indsænkning har det værdige Mindretal jo fundet utaalelig. Jeg tror ikke, at den kan siges at være for stor; men jeg tror paa den anden Side, at da de høiest Lønnede Embeder, om ikke altid, saa dog sædvanlig ere de mest besværlige, da de i Reglen findes i de største Kommuner og altsaa kræve unge og friske Kræfter, saa gaar det ikke an at forlange en altfor lang Tjeneste i et mindre Embede for at vinde Ret til at ansættes i dem; men efter 5 Aars Tjeneste i et andet Skolelærerembede, efter at fast Ansættelse er opnaaet ved 3 Aars Tjeneste, —

det vil altsaa sige i en Alder af 28 Aar — er vedkommende Mand endnu i sin fulde Kraft, og denne lille Indsænkning vil altsaa ikke kunne være til Hindrer for at faae dygtige Lærere til disse Embeder. Endvidere har Udvalgets Flertal foreslaaet, at der skal kræves fortrinligt Vidnesbyrd om Iver og Duellighed; thi det er en aldeles nødvendig Betingelse for, at Folk med Iver skulle lægge sig efter Forberedelsen til at blive Skolelærere, at man sikker de dygtigste og bedste af dem fortrinlig Afgang til de bedste Embeder. Saa snart man tager det bort, faar man ikke mere gode Kræfter til at forberede sig til Skolelærere. Til dette Udvalgets Forslag har det værdige Medlem for 10de Kreds, som er Medlem af Udvalget (Zeszen), stiller et Underændringsforslag, der gaar ud paa at oprette en særskilt Ret for de større Kommuner, saaledes at disse i Stedet for som hidtil alle Kommuner udenfor Kjøbenhavn at skulle indstille 3 Kandidater til et ledigt fast Skolelærerembede, skulle have Ret til uden videre at besætte det saaledes, at Skoleinspektionen blot havde at meddele sin Stadfæstelse paa den Udnævnelse, som Kommunalbestyrelsen i en saadan større Kommune havde foretaget. Udvalgets Flertal kan ikke være enig i en saadan Uligghed. Der er ikke, naar vi gaa ned til et Indbyggertal af 6,000 — vi have jo Landfogne paa 10,000 Indbyggere, skjøndt rigtignot ikke mange — en saadan Forskjel, at man kan sige, at disse Kommuner ere saa store fremfor de andre, at der er nogen særlig Grund til at give den en saadan særlig Rettighed. Vi maa holde fast paa, at Ligheden udenfor Kjøbenhavn mellem de større og mindre Kommuner bevares aldeles uforandret — I § c er den Inddeling af Skolelærerembederne, som jeg nylig har omtalt, bragt i Forslag. Den gaar ud paa, at de faste Skolelærerembeder inddeles i 3 Klasser, de smaa, som ere under 1,000 Kr. Reguleringsnummer, de, hvis Reguleringsnummer er over 1,000 Kr., men ikke over 1,500 Kr., altsaa den mellemste Klasse, og de, hvis Reguleringsnummer er over 1,500 Kr. Denne Klasseinddeling er ikke blot foretaget med Hensyn til Besættelsen af Embederne og en forskjellig Afgang til de større og de mindre, men den er væsentlig foretaget for at faae Alderstilletagene anvendt paa saadan Maade, at de fortrinnsvis komme de mindre Embeder, som mest trænge dertil, til gode. Forslaget om Alderstilletaget findes i § c 2det Stykke, hvor der foreslaas, at Tjenesteaarene i laveste Lønningsklasse skulle regnes dobbelt mod 3die Klasse, og at Tjenesteaarene i 2den Klasse regnes 1½ Gang mere end Tjenesteaarene i den højeste Klasse, saa at 2 Tjenesteaar i første Klasse er lig 4 Aar i tredje Klasse og 2 Tjenesteaar i 2den Klasse er lig 3 i tredje, samt at Tjenesteaalderen regnes fra den første Ansættelse som fast Lærer. Dette Forslag indlytter sig npt sammen med det følgende, som jeg derfor strax skal gaa over til: det er en Modifikation af Re-